

«Тасдиқ мекунам»

Директори Институти таърих,
бостоншиносӣ ва мардумшиносии
ба номи А. Дониши Академияи

илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
доктори илмҳои таърих, профессор
Убайдулло Н.К.

«2» марта 2019 года

Институти таърих, бостоншиносӣ ва мардумшиносии ба номи А. Дониши Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба рисолаи диссертатсионии унвонҷӯ Абдурамонова Подшоҳоним Давлатамоновна Подшоҳоним Давлатамоновна «Ҳаёти фарҳангии Вилояти Мухтори Кӯхистони Бадахшон дар солҳои 1991-2016», барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои таърих аз рӯи ихтисоси 07 00 02 – таърихи ватанӣ (илмҳои таърихӣ).

Рисолаи илмии «Ҳаёти фарҳангии Вилояти Мухтори Кӯхистони Бадахшон дар солҳои 1991-2016» дар шӯъбаи таърихи навтарини Институти таърих, бостоншиносӣ ва мардумшиносии ба номи А. Дониши Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон омода шудааст.

Унвонҷӯ Абдурамонова Подшоҳоним Давлатамоновна, соли таваллудаш 1990, соли 2013 факултети таъриху ҳуқуқи Донишгоҳи давлатии Хоруғ ба номи М. Назаршоев ва соли 2014 магистратураи Донишкадаи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистонро хатм кардааст. Аз моҳи августи соли 2017 дар вазифаи мудири шӯъбаи кор бо занон ва оилаи ВМКБ кор мекунад.

Рисолаи илмии унвонҷӯ Абдурамонова Подшоҳоним Давлатамоновна дар мавзӯи «Ҳаёти фарҳангии Вилояти Мухтори Кӯхистони Бадахшон дар солҳои 1991-2016» дар ҷаласаи шӯъбаи таърихи навтарини Институти таърих, бостоншиносӣ ва мардумшиносии АИ ҚТ муҳокима ва барои дифоъ пешниҳод карда шуда.

Дар муҳокима ширкат намуданд: Фафуров А.М., мудири шӯъба, номзади илмҳои таърих, дотсент, Абулҳаев Р., доктори илмҳои таърих, профессор, Ҳотамов Н.Б., доктори илмҳои таърих, профессор,

Абдурашитов Ф., доктори илмҳои таърих, Каримова Р., номзади илмҳои таърих, ходимони илмии шӯба Мирзоев Ҷ., Мусоев Ё., Акрамов М., Хусейнӣ Х., унвонҷӯ Абдурамонова П.Д.

Дар натиҷаи муҳокимаи рисолаи Абдурамонова П.Д. хулосаи зерин пешниҳод шуд:

Мубрамияти мавзӯ дар он зоҳир мешавад, ки Тоҷикистон пас аз бартараф намудани оқибатҳои ҷанги шаҳрвандӣ собитқадамона тамоми соҳаҳои ҳаёти кишварро пеш мебарад. Дар ҷодаи фарҳанг низ дар 25 соли истиқлолият, ки мавриди тадқиқ қарор гирифтааст, комёбиҳои назаррас ба даст омаданд. Дар ВМКБ низ дар ин муддат соҳаи фарҳанг хеле пеш рафт. Аз ин ҷост, ки таҳлили чорякрасаи бахши фарҳангии вилоят аз аҳамият ҳолӣ нест ва он метавонад дурбини рушди минбаъдаи онро муайян созад. Ҳукумати кишвар қолабҳои замони пешинро шикаста, барои пешрафти ҳаёти фарҳангии ВМКБ, аз ҷумла, инкишофи инфрасохтори иқтисодӣ, тарбияи кадрҳои баландихтисоси дорои маълумоти олӣ ва касбии махсус, тандурустӣ, тарбияи томақтабии кӯдакон, рушди макотиби миёна, инкишофи соҳаҳои санъат, шаҳрсозӣ, меъморӣ ва ғайра иқдомҳои наҷибро ба сомон расонидааст, ки то кунун дар илми таърих перомунӣ ин масоили тадқиқоти мушаххас сурат нагирифтааст. Аз ин рӯ, таҳлили илмии раванди таърихии рушди ҳаёти фарҳангии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон аз ҷониби унвонҷӯ лоқи дастгирӣ аст.

Саҳми шахсии муаллиф дар натиҷагирии мавзӯ дар он ифода меёбад, ки ӯ дар асоси манбаъҳои муътамад, шумораи зиёди асарҳои нашргардида доир ба ҳаёти фарҳангии ВМКБ бори нахуст дар илми таърихи ватанӣ таҳлили маҷмӯии таҳқиқоти мазкурро анҷом додааст. Дар натиҷаи омӯختани бахшҳои гуногуни соҳаи фарҳанги вилоят муаллиф онҳоро дар маҷмӯъ таҳлил намуда, роҳҳои минбаъдаи такмилёбӣ ва рушди минбаъдаи онро пешгӯӣ менамояд.

Роҷеъ ба дараҷаи омӯхта шудани мавзӯ бояд зикр намуд, ки мавзӯи мазкур рӯзмарра буда, то ин дам диққати муҳаққиқон ва зиёиёнро ба худ

чалб намудааст. Вале мавзӯи таҳқиқшаванда аз ҷониби олимону донишмандони соҳа ба таври мақсаднок ва комплексӣ омӯхта нашудааст, ки ин фикр дар мавриди таҳлили асарҳои мавҷуда аз ҷониби муаллиф асоснок карда шудааст.

Мақсад ва вазифаҳои таҳқиқоти дисертатсионӣ таҳлили маҷмӯи таърихнигорӣ ва инъикоси таърихи рушду нумуи фарҳанги Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон дар солҳои истиқлололият аз ҷониби муаррихон ва санъатшиносони ватанӣ ва хориҷӣ амалӣ гардидааст, ба ҳисоб меравад. Дар асоси сарчашмаҳои бойгонӣ, оморӣ, маводи васоити ахбори омма, хотираҳои ходимони фарҳанг, таҳлили илмии раванди таҳавуллоти таърихии ҳаёти меҳнаткашони **ВМКБ** пешниҳод мешавад.

Дар баробари ин муаллифи дисертатсия масоили тадқиқи раванди хусусиятҳои хоси ҳаёти фарҳангии **ВМКБ**, таҳлил ва омӯзиши фаъолияти муассисаҳои фарҳангӣ ва рушди хунаҳои мардумӣ, тадқиқи инкишофи соҳаи варзиш, таҳлили вазъи кунунӣ ва дурнамои рушди соҳаи сайёҳӣ, тадқиқи фаъолияти муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ дар шароити дигаргуниҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва фарҳангиву сиёсӣ, омӯзиши таҷрибаи таърихии тайёр намудани мутахассисони баландихтисос барои хоҷагии халқ, омӯзиши таҳсили ҷавонони **ВМКБ** дар муассисаҳои маълумоти ибтидоии касбӣ дар шароити густариши иқтисоди бозаргонӣ ва саҳми муассисаҳои тадқиқотии **ВМКБ**-ро дар инкишофи илмҳои ҷамъиятӣ ва табиатшиносии Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди таҳлил қарор додааст.

Навгони илмии рисолаи Абдурамонова П.Д. дар он зоҳир мегардад, ки бори нахуст дар шакли рисолаи илмӣ дар таърихнигории ватанӣ таҳқиқоти дисертатсионие пешниҳод мегардад, ки ба омӯзиши ҳаёти фарҳангӣ, илм, маориф, соҳаҳои варзиш, сайёҳӣ, эҳё ва рушди хунаҳои мардумии **ВМКБ** дар замони истиқлолият бахшида шудааст, ба илм бори нахуст як қатор мадорики бойгонӣ, манобеи таърихӣ ва маълумоти рӯзномавӣ-маҷаллавӣ ворид карда мешавад. Муаллиф хусусиятҳои хоси ҳаёти фарҳангии **ВМКБ**, фаъолияти муассисаҳои

фарҳангӣ ва рушди хунарҳои мардумиву инкишофи соҳаи варзишро дар ВМКБ нишон дода, вазъи кунунӣ ва дурнамои рушди соҳаи сайёҳиро дар вилоят дар асоси мадорики бойгонӣ таҳлил намудааст. Тадқиқи фаъолияти муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ дар шароити дигаргунҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва фарҳангиву сиёсӣ ва соҳми муассисаҳои тадқиқотии ВМКБ дар инкишофи илмҳои ҷамъиятӣ ва табиатшиносии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таври возеҳ инъикос ёфтаанд.

Аҳамияти назариявӣ ва амалиявии таҳқиқот дар он зоҳир мегардад, ки кори диссертатсионии Абдурамонова П.Д. дорои аҳамияти илмӣ-назариявӣ ва амалӣ буда, натиҷаҳои ба дастмада метавонанд дар қорҳои илмӣ-тадқиқотии муаррихон ҷиҳати муайян кардани равиҳо, усулҳо ва услубҳои тадқиқоти хеш, ки ба ҷанбаҳои гуногуни ҳаёти фарҳангии халқи тоҷик бахшида шудаанд, кумаки воқеӣ расонанд. Натиҷаҳои тадқиқот метавонанд барои офаридани тадқиқоти нав дар омӯзиши таърихи ватанӣ, курсҳои лексионӣ ва махсус аз ҷанбаи “таърихи халқи тоҷик”, “таърихи фарҳанг” ва курсҳои “фарҳангшиносӣ дар макотиби олии равиҳои санъат истифода шаванд.

Хулосаҳои умуминазариявии таҳқиқоти диссертатсионӣ хангоми банақшагирии барномаҳои минбаъдаи рушди фарҳанги мамлакат метавонанд истифода шаванд.

Маводҳои дар диссертатсия овардашуда барои маърифати воқеии масъалаҳои мубрами ҳаёти фарҳангии мамлакат, махсусан фаъолияти муассисаҳои дахлдор имконият медиҳанд. Хулосаҳо ва тавсияҳои диссертатсия барои ҳалли бисёр масъалаҳои ҳалталаби Тоҷикистони муосир муфиданд.

Рисолаи илмии Абдурамонова Подшоҳоним Давлатамоновна “Ҳаёти фарҳангии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон дар солҳои 1991-2016», ҷавобгуи талаботи муқаррарнамудаи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди

илмҳои таърих аз рӯи ихтисоси 07 00 02 – таърихи ватанӣ (илмҳои таърихӣ) тавсия карда мешавад.

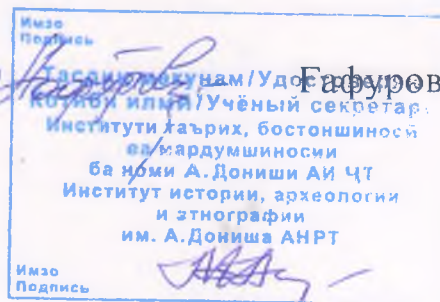
Хулоса дар маҷлиси шӯъбаи таърихи навтарини Институти таърих, бостоншиносӣ ва мардумшиносии ба номи А. Дониши Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул карда шудааст.

Дар ҷаласа ширкат доштанд – 9 нафар

Натиҷаи овоздиҳӣ: «тарафдор» - 9, «зид» - нест, «бетараф» - нест.

Протоколи № 3 аз 2 март соли 2019.

Мудири шӯъбаи таърихи
навтарини Институти таърих,
бостоншиносӣ ва мардумшиносии
ба номи А. Дониши Академияи
илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон,
номзади илмҳои таърих, дотсент

Фауров А.М.